

Naročnina

Dnevna izdaja

za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din

za inozemstvo

mesečno 35 Din

nedeljska izdaja

celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 D**SLOVENEČ**

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov

1 stolp, peti-vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem č
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen pondeljka in
dneva po prežnikuUredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravištva št. 2325**Političen list za slovenski narod**Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Celovški
račun: Ljubljana št. ev. 10.650 in 20.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797**KDK v Berlinu**

V Berlinu so zbrani zastopniki mednarodne parlamentarne zveze, da si izmenjajo misli o trenutnem ljudskem javnem delu. Tudi jugoslovanski zastopniki so navzoči. Eden izmed njih demokrat dr. Šešterov ima celo referat. Sestanek sam na sebi je važen, če ne bolj, pa vsaj toliko kot vsak drugi mednarodni kongres. S tega stališča nam berlinskega sestanka ni treba posebej podčrtavati. Kar nam je padlo v oči, so izjave nekaterih voditeljev KDK in zlasti Pribičevićevega kroga, da bo opozicija že poskrbela, da bo naš »laži-parlamentarizem« pravilno predstavljen na tej skupščini. Z drugimi besedami: Nekateri poslanci so se spozabili tako daleč, da upajo uspeli v tujini, da očrtnijo sedanjo vlado in državo.

Bodi povedano kar odkrito, da nas tako pojmovanje ni niti malo presenetilo. Če je bila možna trditve, da je narodna skupščina sprejela nettunske konvencije radi Italije, kateri hoče odstopiti nekatere naše pokrajine, da tako oživi londonsko pogodbo iz l. 1915., potem je mogoče tudi, da se napoveduje rovarjenje zoper državo v Berlinu in to brez sramu, četudi spričo celega sveta. Kar nam sili pero v roke, je splošna presoja tega koraka in pa stališče držav, kot se je izoblikovalo do sedaj v mednarodni praksi, kadar in če je kdo kaj podobnega poskušal. In tu imamo opraviti s temi dejstvi: Splošno načelo evropske diplomacije in diplomatske taktike, vsaj od dobe, ko je skopnela misel »svete alijanse«, da je treba na ljubo ohranitvi obstoječega rovariti tudi drugod, je to, da se države v notranje razmere drugih držav ne vtipkajo. Dosledno temu načelu so tudi državne poedinke vztrajale na tem, da se notranje-upravne razmere izločijo iz mednarodnih razgovorov in kadarkoli je še kak neodgovoren ali uradni politik preskočil to ojnico, jo je dobil takoj pod nos. V državah, kjer je politično življenje na visoki stopnji razvoja, je prešla ta misel v kri in meso, da so se politiki vsaj javno skrbno izogibali kakega nepremišljenega koraka. V zvezi s tem se je razvilo gotovo kavalirstvo, gotova taktika in obzir na druge tudi pri tistih, ki so zastopali države na mednarodnih kongresih, ne da bi bili uradni ministri. To je zahteval že običajni takt in že zmeraj, kadarkoli je kdo skušal motiti to urejenost, je dobil v odgovor opomin, naj svoje domače težave sam doma uredi.

Nadalje imajo odposlanci, kjer je država duševna last državljanov in kjer se na politiko kaj razumejo, s seboj nedotakljivo spomeniko, ki jih vedno opominja: Prav ali ne prav, moja država je moja domovina! Ta zavest je pri nekaterih sicer že izginila, ker imamo v povojni Evropi mnogo diktatorov, smo imeli mnogo revolucij, ki so nam dale najrazličnejše politične begunce, ki v svojih državah večkrat niso varni niti svojega življenja. Toda kjer so razmere količkaj urejene, kjer je količkaj politične pameti in običajnega taktika v medsebojnem občevarjanju, je lasten dom vsakomur sveta stvar. Nam ni mogoče niti v mislih predstavljati si Angleža, ki bi na kongresu v Jugoslaviji blatil Anglijo, čeprav je najhujši nasprotnik sedanje konservativne politike. Ne moremo si misliti Francoza v Berlinu, ki bi samotil Francijo! Saj se celo na socialističnem kongresu v Bruslju, kjer so bili zbrani sami somišljeniki-socialisti, francoski socialisti niso mogli strinjati z nemškimi glede izpraznitve Porenja, čeprav pravzaprav socialističen program ne dopušča vojaškega nadzorstva nad drugimi narodi. Stvar je vendar tako samo ob sebi umevna, da se nam zdi nadaljnje nastevanje brezpredmetno.

Naša opozicija, oziroma nekateri njeni voditelji pa imajo v lastni politični in strankarski politiki dovolj svarilnih zgledov. Pokojni Stjepan Radić je bil v Moskvi, da bi svoj politični ideal spravil v življenje s pomočjo boljševikov. Ničesar ni dosegel. Naravnost šolski vzgled pa imajo ti politiki v njegovem potovanju v Londonu in v njegovih spomenicah na družstvo narodov. Od obeh strani je prišel praznih rok, če naj se ne šteje za uspeh angleški opomin, da so notranje zadeve države samo njene, da se Anglija kot drugi v to ne bo vtipkala. Ali je torej politika nekaterih naših opozicionalcev zato tukaj, da se nikdar ničesar ne nauči, da poskuša s tem, kar drugi brezpogojno zametujejo, da skače iz storjenega v nov greh? Kaj domovinskega je še v njih, če se ne sramujejo niti pred mednarodno blamažo? Kaj ne sprevidijo niti tega, da silijo vedno v inozemstvo, se nanj sklicujejo, niso pa zmožni naj-

Nihče naj si ne dela iluzij

r Belgrad, 21. avg. (Tel. »Slov.«) Predsednik vlade g. dr. Korošec je imel v teku današnjega dne daljšo konferenco z vsemi v Belgradu se nahajajočimi ministri ter predsednikom radikalnega kluba g. Vukičevićem. Popoldne se je predsednik dalj časa mudil v dvoru. Proti večeru je sprojel Vašega dopisnika. Na vprašanje, kaj misli o izjavi g. dr. Mačka, je odgovoril g. predsednik sledeče:

»Po tej izjavi, kakor po prejšnjih izjavah, danih od strani HSS in SDS, se z razlogom utrjuje mišljenje, da se tu na zaviti način z namenom, da bi se izognila odgovornost, ustvarja sistematična kampanja, da se dela proti državi kot celoti, da se poskuša v inozemstvu zmanjšati avtoriteta države. Tako delo ne bo in ne more ostati brez zakonskih posledic. Razume se samoposebi, da bodo odposlanci HSS odgovarjali tudi za vsako besedo in svoje delo v inozemstvu. O tem naj si nihče ne ustvarja nobenih iluzij.

Izjaviti še moram, da obžalujem, ker se propagira tudi taka zmota, da se nekaj dela v korist hrvaštva ali kateregakoli dela naroda, če se dela proti moči in ugledu države.«

Razkol v KDK

r Belgrad, 21. avg. (Tel. »Slov.«) Z ozirom na akt, ki ga je podvzel član vodstva HSS dr. Maček, je dal bivši minister in poslanec SDS Popović časnikarjem v narodni skupščini izjavo: »Presenečen sem tako nad vsebino tega akta kakor tudi nad dejstvom, da je HSS klub v tako važnem vprašanju nastopil samostojno in neodvisno od SDS, ki se nahaja v KDK. Presenečen sem tem bolj, ker je v HSS klubu znano, da ta korak ne more odgovarjati razpoloženju kluba SDS. Ako je klub HSS zavzel samostojno stališče o tem vprašanju, potem je potrebno, da zavzame klub SDS svoje stališče. Zato pričakujemo, da bo predsednik v najkrajšem času sklical sejo kluba.« Popović je poslal Pribičeviću brzojav na Bled, v katerem zahteva, da nujno skliče sejo SDS kluba.

Vse obsoja veleizdajo HSS**Usodna brzojavka HSS**

Zagreb, 21. avg. (Tel. »Slov.«) Vodstvo HSS je sklenilo poslati v Berlin na kongres medparlamentarne zveze kot svoje zastopnike narodna poslanca dr. Krnjevića in dr. Pernarja. Razen tega je poslalo predsedništvu konferencie sledeči brzojav:

»Gospod Pavel Loebe, predsednik konferencie medparlamentarne zveze in predsednik Reichstaga, Berlin. Dne 20. junija 1928 sta bila po načrtu ubita z revolverskimi strelji v belgrajskem parlamentu hrvatska narodna zastopnika dr. Basariček in Pavle Radić, težko ranjena pa Ivan Pernar in Ivo Grandža, smrtno ranjen pa sam vodja hrvatskega naroda in izvoljeni delegat za medparlamentarno zvezo Stjepan Radić, ki je radi dobljene rane 8. avgusta umrl. S tem krvavim dejanjem nad temi poslanci kot zastopniki hrvatskega naroda je hrvatskemu narodnemu zastopstvu nemogoče nadaljnje sodelovanje v belgrajškem parlamentu, kakor tudi njegovi delegaciji na konferenci medparlamentarne zveze. Po tem v parlamentarni zgodovini neznanem zločinu nima belgrajski parlament nobene pravice, zastopati Hrvatsko in hrvatski narod, kakor tudi ne nobenega pooblastila, da se udeleži interparlamentarne konferencie, katere cilj je, ojačiti parlamentarizem kot izraz prave demokracije in pospeševati trajen mir in bratstvo med narodi. Mi pozdravljamo zastopnike civiliziranih narodov, ki se bodo udeležili berlinske konferencie, in upamo, da bo konferenca sama zavzela stališče proti temu strašnemu atentatu na ustanovo parlamentarizma. Trdno smo uverjeni, da bo hrvatsko ljudstvo moglo čimpreje pomagati pri skupnem delu svobodnih narodov za obsežen cilj splošnega mira, ki je mogoče le med svobodnimi narodi. — Podpisana: Maček, predsednik in dr. Krnjević, glavni tajnik.«

r Belgrad, 21. avg. (Tel. »Slov.«) Vsi politični krogi in vsa javnost so z največjim ogorčenjem sprejeli vest o korakih HSS, da je odposlala v Berlin dva svoja odposlanca, katerih namen je, da rušita ugled naše države s tem, da ne priznavata belgrajske narodne skupščine. To delo je brez vsake podlage, kajti narodna skupščina pravnoveljavno obstoja, četudi v njej ne sodeluje en ali drugi klub. Ogorčenje proti takemu delovanju je v Belgradu splošno in veliko. Vse časopisje prinaša brzojav, ki ga je poslal dr. Maček na predsednika interparlamentarne unije Loebeja, ter

priprostejšega občevarjanja z njim? — Dobro in srečno je, da bo vsak tak poskus kvariti ugled države od strani tistih, ki so lačni vladanja, odbit tudi na tem mednarodnem zborovanju v Berlinu. In dobro je, da so na vodstvu države možje globokega patriotizma, velike odgovornosti, pa tudi neizprosni, kadar zahteva to interes države.

pridaje temu nastopu obsirne komentarje. Predvsem se smatra, da bo prišlo do večjih zapletljajev med obema koaliranima strankama v KDK, kajti jasno je, da večina Pribičevićevih pristašev ne odobrava takega delovanja, kar najbolje dokazuje izjava poslance Popovića, ki jo prinašamo na drugem mestu. In njegov poziv na Pribičevića, da čimprej skliče sejo kluba. Celo opozicijske »Novosti«, ki so neke vrste glasilo te kmečko-demokratske koalicije v Belgradu, obsojajo ta korak in pišejo, da je sedaj nastopil trenutek, ko bi morala vlada pričeti s tem, da proti vodstvu KDK podvzame sankcije. Dasiravno je težko, pravijo »Novosti«, najti zakonsko besedilo, s katerim bi se moglo obsoditi postopanje vodstva HSS, vendar so ti krogi mnenja, da se je s tem prekršilo premirje med Belgradom in Zagrebom in da bo vlada morala storiti ukrepe, s katerih je govora v vladni deklaraciji. Zmerni politični krogi obsojajo Mačkovo postopanje. Ravnotako pravijo »Novosti«, da se z velikim zanimanjem pričakuje nadaljnji razvoj v KDK. Drugi politični krogi so z ozirom na to izjavljali, da se mora na nadaljnji razvoj gledati z največjo pozornostjo in da je očitno, da bo prišlo do spora med Pribičevićem in radićevci. Gotovo je, da je nastopil proces razkranja KDK in da je treba počakati, dokler se to popolnoma ne izvrši.

č Zagreb, 21. avg. (Tel. »Slov.«) V Zagrebu so poslednji dogodki izzvali najrazličnejše vtise. Mnogi so naravnost iznenadeni. Posebno se smatra, da je do teh dogodkov moralo priti prej ali slej. Pozornost je vzbudilo, da je današnji »Hrvat« priobčil izjavo HSS in omenjeni brzojav z velikimi črkami. Na drugi strani pa nekateri listi, posebno listi »Tipografije«, motrijo te dogodke z velikimi skrbmi. »Obzor« piše o težkih preizkušnjah v KDK v času, ko je potrebna sloga vseh prečanov. To zadržanje »Obzora« se razlaga s tem, ker so s propadom Hrvatske eskomptne banke »Obzor« in ostali listi »Tipografije« prišli v odvisnost Hipotekarne banke, v kateri imajo vpliv Pribičevićevi pristaši. Nadalje prinaša »Obzor« obvestilo iz Belgrada, po katerem je nek ugleđen samostojni demokrat izjavil, da dr. Krnjević in dr. Pernar sploh ne bosta v Berlinu niti sprejeta, ker se na konferenci sprejemajo samo uradni delegati. Ta korak Hrvatske seljačke stranke obsoja in naglašja, da se moramo v notranji politiki med seboj pripraviti, kakor vemo in znamo, kadar pa nastopamo proti inozemstvu, mora vsa država nastopiti enotno. Ako oni (HSS) zahtevajo hrvatski sabor, bi morali mi (SDS) spremeniti svoje zadržanje. Mi se moremo v prijateljski razidi ali pa moremo lepo sodelovati. Oni (HSS) stojijo na hrvatskem mi (SDS) na jugoslovanskem stališču. Naravno je, da se pri takih stališčih moramo raziti. Srbski politiki so taki. Toda oni so zastopniki in mi se moremo z njimi pripraviti. Ne moremo pa se boriti s srbskim narodom.

Izjava dr. Mačka

č Zagreb, 21. avg. (Tel. »Slov.«) Z ozirom na komunikacije HSS o udeležbi delegatov dr. Krnjevića in dr. Pernarja na interparlamentarni konferenci v Berlinu, je dal dr. Maček časnikarjem sledečo izjavo: »Nobenega dvoma ni, da je ta brzojavka samostojen akt HSS. To se vidi iz komunikacije samega. HSS je zastopnica Hrvatov, KDK pa zastopnica prečanskih krajev. Dejanja HSS so dejanja hrvatskega naroda, dejanja KDK pa so dejanja vseh prečanskih krajev. Pribičević je vedel za komunikacije, to se vidi iz njegovih izjav. Morebiti ni vedel za tekst brzojavke, toda vedel je, zakaj gre. Naša delegata ne gresta kot člana belgrajske misije, marveč kot člana hrvatskega narodnega zastopstva.« Ko so dr. Mačku časnikarji pokazali izjavo Popovića, poslance SDS, je odgovoril: »Ponavljam, da je to popolnoma akt HSS kot zastopnice hrvatskega naroda. Kakor sem rekel na spominski seji v saboru, da noben posamezen narod noče, da se mu omeji svoboda, pač pa da doseže krepka jamstva za branitev svoje svobode, tako tudi HSS ne more biti v svoji akciji omejena, ako je pristopila v KDK.«

Sprejemji in posvetovanja

r Belgrad, 21. avg. (Tel. »Slov.«) Sarajevski, splitski in mostarski provinciali č. č. g. dr. Grabič, dr. Mandić, dr. Markušić so bili danes skupno sprejeti od g. dr. Korošca, ministrskega predsednika, ter mu predložili želje svojih provinc.

r Belgrad, 21. avg. (Tel. »Slov.«) Predsednik vlade g. dr. Korošec je imel danes popoldne s predsednikom radikalnega kluba g. Vukičevićem nad eno uro trajajoč razgovor o političnem položaju.

Konflikt z Italijo poravnava

r Belgrad, 21. avg. (Tel. »Slov.«) Preiskava, ki se je uvedla zaradi poslednjih demonstracij v Splitu in Sibeniku, je dokončana. V glavnem je besedilo, s katerim bo naša vlada odgovorila italijanski vladi, gotovo. Nota se bo v teku jutrišnjega dopoldneva izročila zastopniku italijanskega poslanstva v Belgradu.

Kongres slovanskih inženjerjev in arhitektov

r Belgrad, 21. avg. (Tel. »Slov.«) Danes so odpotovali delegati jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov na čelu s svojim predsednikom Avramovičem v Sofijo na kongres slovanskih inženjerjev in arhitektov.

Pernar je ostal na Dunaju

v Dunaj, 21. avg. (Tel. »Slov.«) Hrvatski poslanec dr. Pernar se proti dosedanjim vestem ni odpeljal skupno z dr. Krnjevičem v Berlin na zasedanje medparlamentarne unije. Dočim se je dr. Krnjević po kratkem bivanju na Dunaju odpeljal v Berlin, je dr. Pernar ostal tukaj, da se zdravi v kakem zdravilišču blizu Dunaja.

Ali misli Sofija resno?

v Sofija, 21. avg. (Tel. »Slov.«) Sofijsko notranje ministristvo je razposlalo policijskim oddelkom povelje, da se morajo zapreti vse osebe, ki bi nosile brez dovoljenja orožje. Orožje naj se zapleni, krivci pa naj se sodnijsko preganjajo. Osebe, ki se potikajo po Sofiji in ki se ne morejo izkazati, da imajo tam svoje domovanišče, naj se internirajo. Mestno poveljstvo javlja, da je bilo zaprtih že mnogo oseb. — Nekateri inozemski listi pristavljajo k tej odredbi, da je bolj formalnega značaja ter da bolgarska policija odredb ne bo strogo izvajala.

Banka Blair demantira

v Newyork, 21. avg. (Tel. »Slov.«) Banka Blair et Co. demantira, da bi se jugoslovansko posojilo 53 milijonov dolarjev v kratkem razpisalo. Skorajšnjega razpisa ni pričakovati, sicer pa bi prišel v poštev v začetku en del tega zneska.

Škofijska konferenca grko-katolikov. Dne 28. avgusta bo na izrecno željo papeža s sodelovanjem 8 škofov v Munkaču v Podkarpatski Rusiji grško-katoliška škofijska konferenca o uvedbi celibata pri grško-katoliških duhovnikih in o drugih vprašanih pravoslavja. Konferenca se bodo udeležili tudi višji metropolit Szepticki, en hrvatski in dva kanadska škofa.

Kako deluje mednarodni urad dela

Mednarodni urad dela v Ženevi je bil ustanovljen z namenom, da bo regulator med delavskimi zahtevami in pa med sedanjim gospodarskim svetom. Ta naloga ni lahka. Mednarodni urad dela je popolnoma nova institucija. Zaradi tega je bilo treba graditi popolnoma iz lastnega. Razumljivo je, da je šlo to delo bolj težko od rok in da se ni mogel mednarodni urad dela v začetku tako uveljaviti, kakor je hotel in želel delavski svet. Vpoštevat se mora tudi to, da se ta urad ni rodil iz ljubezni, ampak je pristal narodni kapitalistični svet na njegovo ustanovitev le radi napetih povojnih razmer, ki so grozile eksplozivirati v splošen prevrat in pa ker so upali, da itak ne bo mogel odločno posegati v kapitalistično gospodarsko politiko. Pa tudi socialistični ekstremi, komunisti, so proti tej ustanovi, češ, da bo le orodje v rokah kapitalistov in bo proletariat odvajal od razrednega boja in razredne zavesti.

Kapitalizem je organiziran brez razlike državnih meja in delov sveta. Delavstvo pa je bilo nasprotno razbito, desorganizirano, deloma demoralizirano in zdemagogizirano. Zato je ustanovitev takega urada vsak pameten delavski voditelj in delavec pozdravil, če tudi se je zavedal, da nad vsem svojim nalogam ne bo kos in da bo imel premagati velike težave. Vendar nihče ne more tajiti, da pomeni v razvoju socialne politike velik korak naprej.

Mednarodni urad dela obsega 56 držav. Njihov pomen za socialno politiko je različen. To zavisi od kulturne naprednosti dotične države, od števila delavstva in njegovega vpliva na upravo in državno vodstvo.

Razmerje med temi državami, če izvzamemo ta ali oni konflikt, je ostalo vse čas bistveno neizpremenjeno, radi tega je mednarodni urad dela lahko ves čas nemoteno delal na svoji notranji organizaciji, odnosno reorganizaciji.

Razmerje do držav nečlanice.

Na ozemlju južnoafrikanke Unije postaja nasprotje med domačini in priseljenimi evropskimi delavci vedno bolj napeto. Kolikor je tamkaj organiziranega delavstva, je organizirano v svobodnih (marksističnih) strokovnih organizacijah. Organizacije delavcev domačinov zahtevajo, da se združijo z organizacijami belih delavcev v enotno organizacijo. Evropski delavci pa odklanjajo združitve, ker se boje za svoj prestiž. Organizacije domačinov so namreč številnejše. Da bi se vsaj deloma zgladila ta nasprotstva, je odpoval namestnik ravnatelja mednarodnega urada dela v Afriko. Zaenkrat še brez uspeha.

Združene severoameriške države dosedaj še niso članice mednarodnega urada dela, vendar so že navezani stiki, ki bodo vodili do formalnega vstopa Amerike v članstvo tega urada. S privoljenjem ameriške vlade je bil imenovan tudi Amerikanec v odsek za študiranje delavskega vprašanja v kolonijah. Istotako je imenoval mednarodni inštitut za strokovno obratovodstvo svojega zastopnika. S tem je dobil mednarodni urad dela dragocen material za ugotovitev tehničnega napredka v Ameriki.

Z Rusijo se razvija razmerje v prijateljski obliki. Mednarodni urad dela je izdal celo knjigo »Strokovno gibanje v Rusiji«.

Dopisni uradi.

Da razširi mednarodni urad dela čim bolj svoje stike z delavskim svetom in seznaniti tudi ostale kroge, kakšnega pomena je njegova ustanovitev, na drugi strani pa, da bi bil tudi sam dovolj in hitro informiran, je pričel vstanjavljati po važnejših pokrajinah dopisne urade. Takí dopisni uradi so predvideni v Delhiju, v Moskvi, Kanadi, južni Afriki, v južnoameriških deželah ter po Evropi. Bukareška vlada n. pr. je že določila

150.000 lejev za ustanovitev dopisnega urada v Bukarešti.

Mednarodni urad dela in internacionala krščanskih strokovnih organizacij.

Najsigurnejšo oporo ima mednarodni urad dela v dosego svojih ciljev v raznih strokovnih organizacijah. Da stoji v dobrih odnosih z amsterdamsko internacionalo, je samoobsebi umljivo. Saj je ravnatelj mednarodnega urada, Thomas, sam pripadnik te internacionalne kakor tudi ostali delavski upravni svetniki.

Važno in zanimivo je pa razmerje med mednarodnim uradom dela in med internacionalo krščanskih strokovnih organizacij. Ob ustanovitvi tega urada je znala izrabi amsterdamska internacionala položaj, odrinila po svoji stari metodi vse druge organizacije ter prisvojila vsa delavska mesta v upravnem svetu zase. V prvi vrsti so bile pa prezrte krščanske delavske strokovne organizacije.

Toda te se niso dale zapeljati. Zveste svojemu delavskemu programu niso šle vsled tega v boj proti mednarodnemu uradu dela, nasprotno, podpirale so ga. To je bilo eno. Drugo pa njihov narast in sicer nenavadno velik narast. Oboje je tako močno vplivalo, da je moral ravnatelj urada dela priznati velik pomen krščanske delavske internacionalne za delavsko gibanje v svojem poročilu. Poudarjal je še posebej, da ta pomen stalno raste. Sicer je upravni svet zavrnil zahtevo krščanskih strokovnih organizacij po primerne zastopstvu na konferencah, češ, da ne more kršiti avtonomije posameznih delavskih skupin, vendar pa so že uvedena direktna pogajanja med Utrechtom in Amsterdamom.

Mednarodni urad dela in privatni nameščenci.

Pred vojno so bili privatni nameščenci večji del divjaki, t. j. niso se brigali za organizacijo. Po vojni so jih pa prisilile nastale razmere — ne v zandji vrsti velika brezposelnost, ki neusmiljeno razsaja tudi med nameščenci — da so se pričeli združevati. Njihovo organizacije so dosegle že veliko število. V Nemčiji gredo v milijone. Toda takoj po prevratu še ni bilo te organizirane armade, radi česar tudi niso bile vpoštevane, ko so sklenile države ustanoviti mednarodni urad dela. Sedaj pa zahtevajo privatni nameščenci in po pravici, da se osnuje za nje pri mednarodnem uradu dela delo poseben odelek. Njihova zahteva je že postavljena na dnevni red konference za leto 1929. Na tej konferenci bodo privatni nameščenci sigurno prodrli s svojo zahtevo.

Brezposelnost.

Poročilo ravnatelja konstatira, da so se pričele s stabilizacijo valute tudi zboljševati gospodarske razmere v posameznih državah. Produkcija stalno raste, tudi mednarodna trgovina se je izredno dvignila. Kljub temu pa tare vse države velika brezposelnost.

Povprečno število brezposelnih članov strokovnih organizacij v procentih je sledeče:

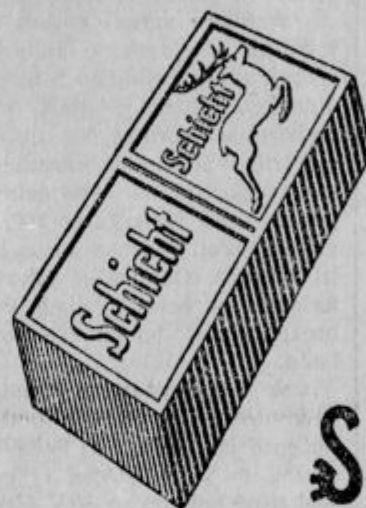
	1912	1927
Danska	7.5 %	22.3 %
Nemčija	2.9 %	8.8 %
Anglija (tukaj napram zavarovanecem proti brezposelnosti)	3.7 %	9.8 %
Nizozemska	5.2 %	8.5 %
Norveška	1.6 %	25.1 %
Švedska	4.5 %	11.4 %

Ratifikacije mednarodnih dogovorov.

Zelo važna naloga mednarodnega urada dela je, da skrbi za sklepanje in ratifikacijo konvencij od strani držav članic. Kakor že znano, se sklepa o važnih mednarodnih dogovorih na konferencah, ki se vrše vsako leto. Sklenjeni dogovori se predložijo vladam držav članic, da bi jih odstopile svojim parlamentom v odobritev. To delo gre pa zelo po-

Lepa Kercegovinka

ceni lepo perilo in skrbi, da bo dolgo trajno in se vedno blešča-lo od snage. Ona radi tega rabi le

SCHICHTOVO MILO

čas. Vzrok temu so deloma protidelavski režimi, deloma razdrapanost parlamentov, kojih posledice so stalne vladne krize. V takih razmerah seveda parlamentarno delo počiva. Dosedaj je ratificiranih približno 300 konvencij. Jugoslavija je ratificirala sledeče konvencije: 1. Konvencija o zavarovanju za slučaj brezposelnosti. 2. Podpora delavkam materam pred in po porodu. 3. Prepoved nočnega dela ženskam. 4. Otroci se ne smejo sprejeti v tovarniška dela pred 14. letom. 5.

Prepoved nočnega dela mladoletnim (izpod 18 let). 6. Najnižja starost za pripustitev otrok k delu na morju (14 let). 7. Nedeljski počitek v obratih. 8. Najnižja starost za pripustitev mladoletnih v delo kot kurjači. 9. Obligatorna zdravniška preiskava otrok in mladoletnih, ki so zaposleni na ladjah. 10. Zavarovanje za slučaj nezgode. 11. Zavarovanje za slučaj poklicnih bolezni. 12. Enako postopanje napram tujim državljanom delavcem v slučaju nezgode.

Grazia Deledda:

V kraljestvu skal

(Poslovenil dr. Joža Lovrenčič.)

(Konec.)

Prišli so v stan na svatovsko pojedino. Bilo je proti koncu pomladi: Kraljestvo skal je bilo odeto s cvetočim grmičjem, s pasjimi zobmi in svetlim asfodelom. Grmovje žoltlice je izgledalo od določ kakor ogenj, ki je za solca bled. Nebo v višini nad neznanjskimi pečmi, poraslimi z zelenim grmičjem, je bilo čisto ko voda, in daljni zalivi in daljne gore, ki so se kazale na obzorju, so se svetili ko biseri.

Slovesna je bila svatovičina v tej višini, v tem pomladnem blesku. Celega pujska so spekli in stric Sidru si je nadel obličje in si ovil vrat in roke s cunjami, da bi vzel iz panjev med. Čebele so šumele v solncu, pes je lajal za oso, ki ga je pčila v uhelj. Sidra je v svoji sreči vsakotoliko boječe pogledala očeta, a pastir se ni zmenil zanjo.

Boele je pel in se neznanjsko upijanil, potem pa je zaspal. Sidra je zardela in zmedena gledala hladnokrvni obraz očeta, a pastir se ni zmenil zanjo.

Ko sta se pozno zvečer vračala, je rekla ženini, ki se je že zaletaval in je bil bled: »Hudobnež, slabo si napravil, kar si storil; pred očetom bi ne smel biti tak!«
 »Kaj pa sem takega storil?«
 »Kaj si storil? Mene vprašaj? Ah!«
 »Ah in ohi! Opil sem se, ne? Vino je pač zato, da ga pijemo!«
 »Toda vpriči očeta!«
 »Kaj je tvoj oče? Star jastreb. Kaj,

morda se on ni opil, ko je bil novič. Ali se ga res bojiš?«

»Res.«

»Kar pomiri se, zmehej ga kakor gobo. Tako ga doblim v pest, glej!« je rekel Boele in stisnil pest, kot bi imel kaj v njej.

Sidra je ponižno molčala.

Boele je držal besedo. Popravil se je in lovil jerebice in jih pošiljal v Nuoro, izdeloval je kmečke vozove, lomil skale, a zaslužek enega meseca je zapil en dan. Žena ga je redila in bil je dober z njo, napram tASTU je bil spoštljivo udan in suženjsko ubogljiv.

Tako je popolnoma obvladal starca, ki je bil kakor iz skale in so se ga vsi v vasi bali. Nekaj časa je šlo dobro.

V jeseni je Boele ujel šest kun in je rekel ženi:

»V Nuoro grem, da prodam kože; z izkupičkom nakupim les in ko se vrnem, zaženemo s trgovino. Videla boš, kake denarce bo to neslo!«

Zares je tako naredil; kože je dobro prodal in otvoril je majhno trgovino: tekom meseca je napravil tri vozove, jih prodal in dal denar Sidri: Potem je rekel:

»Spet bo treba v Nuoro, da nakupim še lesa.«

Sidra, vsa vesela, da je prišel na pravo pot, mu je izročila denar in rekla:

»Da ne boš vsak dan na poti, dajva, prosiva očeta, da bi nama dal še kak stotak!«

»Dobro, dobro!« je zaklical Boele in v očeh mu je zablistalo.

Nekega mrzlega novembra dne sta šla v stan in stric Sidru je dal denar.

Sidra ni nikdar več pozabila tega dneva; zdela se ji je, da je bolj srečna kakor oni,

svetli dan na svatovičini. Eno noč in en dan sta ostala v stanu. Bilo je mrzlo, veter se je divje zaganjal ob skale, in v sivi daljini so se dvigale iz morskih zalivov in vlažnih gora neprestano pepelnate megle.

V gozdu so prašiči hrustali želod, ki ga je bilo obilno, in so se vidno redili. Kotili so se pujski z rdečkastim rileem in nežno dlako in da bi šlo vse po sreči, je stric Sidru zakopal v medrju neko staro svetinjo. Bil je okrogel s steklom pokrit medaljon, ki je imel dvojno srebno veržico. Okvir je bil iz črnega lesa in za steklom je bilo videti čudne podobe svetnikov, obledel grški napis in koščke rdečega lesa, o katerem so menili dobri vaščani, da so drobci strjene krvi svetega Jurija.

Ko je Sidru zakopal svetinjo, ni bil več noben pujske povržen, vsakokrat, ko je stopil pastir v medrje, se je trikrat pokrižal.

Sidra je nesla domov tri zaklane pujske, jih ocvrta na olju in jih pripravila Boeleju za brašno. Odšel je. Nevesta je ostala sama v hiši pod granatovim drevosom, ki se je vse zlato dvigalo pod sivo jesensko nebo. Vesele sanje o prihodnosti so jo kratkočasile v samoti. Čakala je osem dni, čakala deset, čakala štirinajst dni, Boele se ni vrnil. Sidra je zbledela in imela težko srce. Minil je mesec in o Boeleju še ni bilo ne duha ne sluha.

Stric Sidru je pošiljal spraševati, če se je Boele vrnil in končno je sam prišel v vas. Sidra je našel bolj mrtvo ko živo; zamišljen in žalosten jo je gledal. Kaj se je moglo zgoditi z Boelejem? Ali so ga okradli, ali zaklali? Ali je padel v reko, ali nenadoma umrl na poti?

Potrta sta se gledala oče in hči, a za-

lostne resnice, ki ju je težila, si nista upala izreči.

»V Nuoro moramo koga poslati; treba je poizvedeti...« je rekla Sidra obupano.

»Počasí, počasí, nič ni treba vzbujati vrgledovanja, nič ni treba, da bi vedela vsa vas o naši sramoti. Že poskrbim sam in pošljem koga...« je odgovoril oče.

Skrivši je poslal nekega botra, potem pa je vzel, ker se je prevedrilo, hčer s seboj v stan, da bi se pomirila.

Boter je medtem poveznil na glavo kapuco in tekal po planoti ter iskal po zelenih pašnikih, ki so bili vsi mokri in se svetili v solncu kakor jeklo.

»Malo trave to leto, malo trave zares. Da ga le privedete, boter, pa naj bo živ all mrtve. Za ušesa ga zgrabite...!«

»Oh, boter prostosti svoje radi vas res ne maram zapraviti. Pregovorim ga že, da se vrne, drugega pa si ne upam, boter!«

»Malo trave to leto, zares malo!«

Nekega večera — temnilo se je — sta sedela stric Sidru in hči v koči ob ognju. Zunanaj je v spokojen, oblačen večer divje zalajal pes in ni nehal. Sidri je začelo biti sree hitreje, a ni nič rekla, le upognila se je in zadržala dih. Kakor oni nepozabni večer se je zaslišal korak in pojavil se je Boele.

Izgledal je kakor omračen, bil raztrgan, črn v obraz in oči so mu bile ko ugasle. Vstopil je, se zvrnil na tla in zatulil kakor žival, preden pogine.

»Ubijte me,« je rekel in stegnil roke po tleh, »na kosce me razsekajte; nesrečnež sem, podlež; zapil sem vse do zadnjega centesima, svoje in vaše, vse, vse. Ubijte me, oče Sidru, zamahnite z roko, potisnite mi šilo

Sveta življenje in vrvenje

Rešitev iz polarne ječe

V svojih zadnjih člankih opisuje prof. Be-hounek rešitev generala Nobile in kasneje še ostalih članov:

Ledeno polje, ki sta ga našla nekoč Trojani in Biagi, ko sta 300 m od šotora v ravni črti iskala še nepobrana živila, je omogočilo pri-

milom. In vsi ljudje na njem so dobro vedeli, da bi bili izgubljeni, ako bi se mu kaj pripetilo; kajti česar ne bi zmozel »Krasin«, ne bi bil zmo-gel noben drug ledolomilec na svetu. Letalska posadka »Krasina« je bila enako odlična. Ni treba pisati o Cuhnovskem, saj ves svet pozna junaka zračnega morja. Ko se je »Krasin« z brezmejnimi težavami bližal njegovemu letalu v

Šahovski veliki mojstri na mednarodnem turnirju v Kisingenu.

Na mednarodnem šahovskem turnirju v Kisingenu so se zbrali te dni vsi najodličnejši šahovski mojstri. Na naši sliki stoji od leve na desno: Holandski amaterski svetovni mojster Euwe, angleški šampijon Yates, Dunajčani dr. Tartakower, Spielman in Réti, stari mojster Mises in Rus Bogoljubov iz mlajše generacije; spredaj sede od leve na desno: Rus Niemočič, svetovni mojster Capablanca, dr. Tarrasch in Amerikan Marshall.

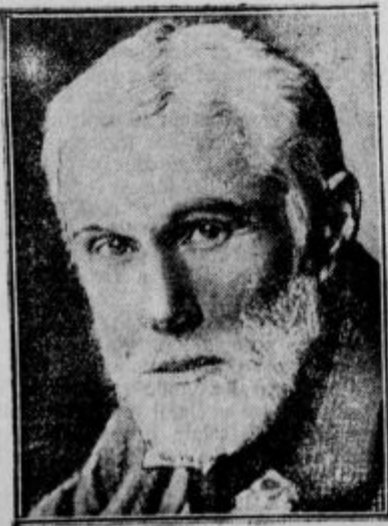
stanek Lundborgovega letala. Bilo je pravo čudo najti v gorostasnem kaosu ledenih plošč ravno ploskev v obliki ellipse, ki je imela eno os 350 metrov, drugo pa 200 metrov dolgo. Takoj smo o tem odkritju obvestili »Citta di Milano«; toda edino letalo na smučih, ki se je tedaj nahajalo na Spitzbergh in ki je edino moglo v teh pre-delih pristati, je bil Lundborgov Fokker.

Bilo je 24. junija ob 11. zvečer, ko smo po enomesečnem življenju na ledu zopet govorili s človekom, ki je prišel iz notranjega sveta. Nihče izmed prizadetih ne bo pozabil trenutka, ko je Fokker kakor ogromen ptič krožil nad nami in nam je njegov motor pel pesem rešitve. In potem je Lundborg startal z našim generalom, kot prvim človekom, ki se je rešil, ne da bi bil slutil, kako drago bo moral to plačati. In tudi nihče drugi izmed nas ni tega slutil, drugače bi generala, ki smo ga vsi radi imeli in ga tudi v največji stiski nismo zapustili, ne bi bili silili k rešitvi.

Ostalim je potem prinesel rešitev »Krasin«, na katerega smo se zanašali preje v podzavesti nego v resnici. Z naravnost neverjetno brzino opremljen, je zapustil Lenjingrajsko luko z elitno posadko na krovu, izbrano iz vseh 25 ruskih ledolomilcev. Ustanovil se je v Bergen-u samo toliko, da je naložil premog, nato je pa z največjo energijo nastopil svojo vožnjo, ki je postala v zgodovini človeških činov tako slavná.

Bilo je v času, ko so prišli v Kingsbay mo-góčni italijanski aeroplani in je bilo zbranih na Spitzberghih v našo pomoč osem letal. Takrat je imel general Nobile naravnost proroški domi-slek, kakor se je kasneje pokazalo. Domislil se je, da bi se utegnili njegovi rojaki prevec zanašati na letala in rusko akcijo odkloniti. Dal je posebej brzojaviti na »Citta di Milano«, da naj se »Krasin« nikakor ne zavrne. To nam je rešilo življenje.

Drugod bo mesto, da se podrobno opiše vsa čudovita »Krasinova« pot. Tu izrekam ponovno zahvalo voditelju ekspedicije prof. Samojloviču, njegovemu namestniku kapitanu Orasu, kapitanu Oggu in celi posadki. Vsi so ob-čudovanja vredno zastavili svoje življenje, saj se je moral »Krasin« boriti z največjimi težavami ledu v morju neznanih globočin, a šel je ven-dar naprej, celo s poškodovanimi vijaki in kr-

Sir George Otto Trevelyan,

nestor angleških liberalcev, je umrl v visoki starosti 91 let. Bil je trikrat Gladstone-ov minister ter se je odlikoval tudi kot zgodovinar. Njegov sin Charles Trevelyan je l. 1914. izstopil iz Asquithovega ministristva in prešel v delavsko stranko, kjer je postal v Macdonaldovi vladi minister.

Wredejevem zalivu, kjer je moralo po najdbi Zappija in Marianija zasilno pristati — sem ostal več noč na poveljniškem mostu pri kapitanu Orasu, da bi mi bilo dano kot prvemu pozdravitvi junaškega letalca. Z resničnim obžalovanjem sem se poslovil od Cuhnovskega in

Skupina deportiranih upornikov iz Guayane.

V glavnem mestu francoske južnoameriške kolonije Guayane-Cayenne-i je nastala nevarna ustaja. Domači kreoli so več vladnih uradnikov ubili, ker sumijo, da je dal njihovega voditelja Galmota, ki je umrl te dni na znakih zastrupljanja, zastopiti guverner sam. — Galmot je bil polnokrven Francoz, ki se je bil priselil v nasebino iz Francije. V teku let si je bil pridobil ogromno bogastvo, toda plačeval je domačinom visoke plače in si tako pridobil njihovo naklonjenost. — Mesto Cayenne je od l. 1851. glavni francoski deportacijski kraj, kamor izganjajo iz Francije zločince, ki so obsojeni na prisilno delo. Zaradi tega je položaj za vlado še bolj kritičen, ker bi nastal v koloniji, če bi se osvobodili kaznjenci, popoln prevrat.

ko sem gledal v njegovo ljubo slovansko ob-ličje in mislil pri tem na končno usodo vseh slavni pilotov, mi je silila na ustnice prošnja: »Nehajte biti piloti!«

Shmithi skupaj!

Odkar je popularni newyorški guverner Smith postal kandidat za predsedniško mesto, razni Smithi, ki jih je samo v Ameriki nad dva milijona, nimajo več miru. Sedaj, ko jih je zadela taka čast, da stopi na čelo Ameriki mož njihovega imena in to tak mož — se mora tudi od njihove strani zgoditi nekaj takega, da pokažejo, da se zavedajo svoje dolžnosti kot nositelji velikega imena Smith. Sklicali in sešli so se v St. Louisu in ustanovili »Svetovno združenje Smithov«. Ampak natančno S-m-i-th-o-v; noben Smyth ali Smithy ali celo Schmidt si ne sme domišljati, da bi spadal v izbrano družbo Smithov. Od pred-sednika do zadnjega člana Združenja se vsi imenujejo Smith. Na ustanovni občni zbor Združenja je poslal župan St. Louisa častno gardo 50 redarjev, ki so se vsi pisali Smith. Tudi pevski zbor, ki je prepeval navdušujoče pesmi, je štel samo pevce z odličnim imenom Smith. Višek programa pa je bilo pismo »Al« Smitha, ki je poslal novi organizaciji svoje pozdrave in ji želel mnogo sreče. V Združenih državah je, kakor rečeno, do dva milijona Smithov. Toda Smithi vedo, da imajo svoje imenske brate tudi zven meja zvezdnega pra-

pura in hočejo, da se pridružijo njihovi ar-madi tudi ti. Zato so zasnovali svetovno zdu-ženje vseh Smithov na svetu. Čim bo dovolj denarja v društveni blagajni, bodo začeli gra-diti okrevišče za male Smithovčke.

Ta reč ima pa lahko tudi svoje politično ozadje; in to je, kar zanima časnikarje. Če bi oba milijona Smithov glasovala za — Smitha? Neki washingtonski list je hotel to uganko razrešiti, ter je poslal tostvarno vprašanje 50 Smithom. Uspeh je bil presenetljiv; o 50 Smithov jih je izjavilo, da bodo glasovali za — Hooverja. Pa postani človek moder s temi Smithi! — Pa še nekdo drug je v skrbeh za-radi Smitha. To so ameriški klobučarji. »Al« Smith namreč dosledno nosi rujav derbyklo-buk — pomaknjen postrani na levo uho. Sedaj je vprašanje, če ne bodo hoteli morda je-seni vsi tisti, ki bodo volili Smitha, nositi derbyklobuka? To bi bilo treba vedeti, za-radi naročil. Vprašanje klobuka vzbuja rahlo vznemirjenje sedaj celo v republikanski stran-ki. Kaj pa, če bi derbyklobuk pokazal po-sebno privlačno moč? Republikanci bi v tem slučaju ne imeli nobenega protisredstva, ker je bil njihov kandidat Hoover tako lahkomi-seln, da se ni odločil za noben poseben klo-buk. Da, republikanci so po pravici v skrbeh.

Angleški »notranji minister« umrl

V njegovi sobi v Carlton klubu v Lon-donu so našli mrtvega v njegovi postelji Sir James Agg-Gardnerja, najstarejšega, najpri-jubljenjšega, največobhodnejšega, najmolče-nejšega in na svoj način najkonservativnejšega poslance spodnje zbornice. Njegov prvi mandat sega nazaj v Disraelijeve čase — 1874 — in le dejstvo, da je svojo parlamentarno pot tekom let dvakrat prekinil, je bilo krivo, da ni postal »oče spodnje zbornice«, marveč je to čast nosil T. P. O'Connor, edini 80let-nik, ki ga sedaj premore spodnja zbornica. Legenda pripoveduje, da je Sir James v vseh 54 letih parlamentarnega poslanstva govoril samo enkrat. Toda zanesljiva zgodovinska raziskavanja so dognala, da je številč Sir Jamesovih govorov troje: prvič je govoril leta 1903., drugič 1913. proti ženski volivni pravici, lani pa je vložil svojo Privat Bill proti nekim izrastkom pri plačevanju davkov; ta zasebni zakonski načrt je po žrebu prišel v zbornici v razpravo in Sir James ga je moral

ki prihite med enim in drugim glasovanjem v restavracijo, da v naglici »nekaj« pogolt-nejo. Preje pa so bile zahteve glede »oblike in vsebine« kulinarčnih dobrin v parlamen-tarni restavraciji silne in nihče ni bil sposob-nejši, da pazi na te zahteve, nego Sir James Agg-Gardner v svoji vlogi kot »notranji mi-nister (Minister of the Interior; pravi notranji minister se imenuje Homo Secretary). Se v svoji patrijarhalni starosti je imel Sir James navado, da si je na kakem parniku najel ka-bino do Bordeauxa, kjer je potem osebnó iz-bral vina za parlamentarno klet. Kot kuhinjski mojster je moral v zbornici odgovarjati na »mala vprašanja« poslancev kakor vsak drug minister. Pri tem se je pa malo kdo zanimal za kuhinjo, ki je bila v Sir Jamesovih rokah dobro spravljena; interpelantom je bilo ved-no samo na tem, da bi Sir Jamesu izvagili

Podpolkovnik Rosendahl,

komander ameriškega Zeppelinla »Los Angeles«, je prispel v Berlin, da se udeleži prvega preko-oceanskega poleta novega nemškega Zeppelinla, ki ga pravkar dovršujejo v Friedrichshafen-u

čim daljši odgovor ali celo pravcati govor. Toda nihče se ni mogel pohvaliti, da bi mu bilo to uspelo. Sir James je vedel tako dobro kakor vsak premijer, da se dajo interpelan-tom samo s čisto določnimi sredstvi zamašiti usta: s popolnoma točnim in — kratkim od-govorom. Poleg tega je pa seveda vedel, da si spodnja zbornica tod in tam dovoljuje vlo-go nagajivih srednješolcev. Svoj spomenik si je postavil Sir James tedaj, ko je na vpraš-anje v spodnji zbornici, če je »notranjemu ministru« znano, da se v zbornici streže s sintetičnim mlekom, odgovoril v brezhibnem parlamentarnem slogu minolega stoletja: »V zbornici uporabljano mleko je nepovtrjeno in produkt britanskega kmetijstva.«

Orožniški kaplar — milijarder?

V Belgradu imajo veliko senzacijo: jetni-čar v Glavnjači, orožniški kaplar Nikola Dro-njak je bajne podedoval po ameriškem stricu 25 milijonov dolarjev ali okroglo milijardo dinar-jev. Ta stvar se vleče že iz l. 1922, a upajo, da se bo sedaj slednjič končala, ker je Dronjak najel dva belgrajska odvetnika.

Kaplar Dronjak je doma iz Zrmanja v Liki. Njegova še živa mati Marta je imela brata, Nikolo Prodanoviča, ki se je izučil za trgovca in mnogo potoval po Evropi. S 30 leti je odšel v Ameriko ter se naselil v Portlandu v državi Oregon, kjer je v družbi z rojakom Miletičem otvoril trgovsko podjetje, ki je si-jajno prospevalo. Svoji sestri je Prodanovič redno pošiljal večje ali manjše zneske do leta 1922, ko je umrl. Ob smrti je neki zapustil oporoko, v kateri zapušča vse svoji sestri Marti in pa njenemu sinu Nikoli. Premoženje znaša 25 milijonov dolarjev. Ameriške oblasti so opetovano zahtevale od jugoslovanskih oblasti razne podatke in listine o dedinji Marti Dro-njak in njenem sinu Nikoli; vendar se stvar zavlačuje. Sedaj je Nikola Dronjak čakanja sit, poveril je stvar odvetnikom in upa, da bo v dobrem mesecu — milijarder. Na vprašanje, kaj bo z denarjem, pravi, da bo ustanovil banko in pomagal reševati našo gospodarsko krizo. — Tak pa mu Bog srečo daj!

Oceansko letalo »Greater Rockford«.

Ameriška letalca Hassel in Cramer (na levi) sta startala s svojim letalom »Greater Rockford« iz Rockforda pri Chicagu na Švedsko. Na potu bodeta pristala trikrat: prvič v Cochrane v Kanadi, drugič na Grenlandiji in tretjič v Rykjaviku na Islandiji. Hassel-Cramerjev polet je prvi poizkus za ustanovitev stalne zračne prometne zveze Severna Amerika—Severna Evropa.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 1'50 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglase strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vlak oglašja treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovorjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349. Telefon števil. 2328.

Službodobne

Močnega učenca
Iz poštene kršč. hiše, velikost 166 cm; prednost imajo sloven. in nemšk. jezikom z dobro šol. izobrazbo — sprejem v večjo trgovino s špecerijo in manufakturo v večjem kraju. — Naslov v upr. »Slov.« pod št. 7577.

Vajenca
za slašičarsko in medicarsko obrt, krepkega in zdravega, starega 14 do 15 let, hrana in stanovanje v hiši, drugo po dogovoru, sprejme E. Stary, slašičarna, Krško o. S.

Trgov. pomočnik
železninar, boljša moč, se sprejme. Ponudbe s prepisi spričeval na upravo Slov. pod »Železninar s prakso«.

Mesto tajnika
se odda. Reflektira se samo na mlajše moči, ki imajo višje trg. študije in nekaj prakse. Prednost imajo kompetentje z znanim jezikov. — Ponudbe z navedbo referenc je poslati do 31. avg. upravi pod »Tajnik« št. 7761.

Vratarja
iščemo. Reflektanti, po možnosti upokojeni orožniki, oženjeni, naj se javijo čimprej pri ravnateljstvu Strojnih tovarn in livarn d. d. Ljubljana, Dunajska cesta 35. Stanovanje na razpolago. — Nastop takoj.

Hotelska kuharica

se išče; predstavi se je v hotelu »Tivoli«.

Viničar
s tremi delavskimi močmi se takoj sprejme za malo posestvo blizu trga Rogatec. Ponudbe so poslati na naslov A. Preaz, trgovec, Rogatec.

Mesto privatnega knjižničarja
se razpisuje. Nastop službe 1. sept. t. l. Prosilec mora dobro poznati slovensko in nemško literaturo, imeti mora pregled čez svetovno književnost, voditi mora organizacijo knjižnic. Prednost imajo oni, ki so dobri predavatelj. Plača po dogovoru. Prošnje je treba vložiti do 26. avg. t. l. pod šifro 3333/7799 na upravo »Slovenca«.

Mesto glasbenega referenta
razpisuje Radio-Ljubljana. Nastop službe 1. sept. t. l. Prosilec mora biti absolvent konzervatorija, sposoben, da vodi orkester in sestavi glasbeni program. Plača po dogovoru. Prošnje do 25. avg. na Radio-Ljubljana, Miklošičeva cesta 5.

Zasluzek
Biro »Uspjeh«
Beograd, Dračka št. 9, nudi vsakomur priložnost za zaslužek z razpečevanjem interesantnega in važnega predmeta.

Službe iščejo

Odvet. koncipijent
s substitucijsko pravico, išče službo v kakšni odvetniški pisarni. Nastopi lahko takoj. — Cenj. ponudbe na naslov: Dr. G. Srebrer, Lopata, p. Celje

Trgovska pomočnica
z dežele, začetnica, izučena tudi strojnega pletilstva ter vajena v gospodinjstvu in šivanju, želi službe. Ponudbe pod »Vestna« št. 7740 upravi Slovenca.

300 Din
nagrade dobi tisti, ki mi preskrbi mesto šoferskega vajenca, oziroma praktikanta. — Zahtevajte naslov pri upravi Slovenca pod št. 7781.

Kupimo
Suhih drv
kupim en vagon. — Cena na: I. Cihlar, Ljubljana, Vodovodna cesta 1.

Brzojavne droge
vsako množino, kupim po 500 komadov skupno od 8 do 12 m dolgoti od 11 do 15 cm debelosti v vrhu, vse franko meja Postojna. Dobava do 30. septembra 1928. Obvezne ponudbe na naslov: Korosec Dragotin, trgovina z rudokop. lesom, Šmartno ob Paki (Gorenje 7).

Prodamo

Zičnati posteljni vložki
najceneje pri tvrdki Fr. Stupica, Ljubljana, Gosposvetska 1.

Izvrsten angl. potovalni aparat
(Reisekamera) 13×18 z objektivom in vsami potrebnimi priboroma, brezhibno delujoč, se prodaja. Naslov F. Sch. Maribor, Krekova 14/III, vrata 9.

Strojna stiskalnica
za sadje in grozdje, s košem za 300 l. se poceni prodaja. — Maribor, Trubarjeva ulica 9.

Vina
belega in rdečega, imam naprodaj več sto hektolitrov, pri odjemu nad 10 hl po 6 Din, izpod 10 hl pa 50 par več.
D. PACNIK — LASKO.

Stanovanja
V popolno oskrbo sprejme zelo solidna dunajska rodbina za mesečnih 5 160 mlado gospodinjstvo. Naslov: Gospa dr. Scheidl, Wien IX, Rosauerlande 39/17.

Sostanovalca
sprejemem - uradnika ali dijak. — Naslov v upravi Slovenca pod št. 7773.

Meblov, čisto sobico

oddam starejši solid. gospodinj. — Naslov pove uprava Slov. pod št. 7772.

Meblišana soba
velika, z električno, se išče za 1. september za 3 osebe. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Separatni vhod«.

Stanovanje
2 do 3 sob s kopalnico, s čem za september v centru mesta. — Ponudbe pod »Samec« št. 7447 na upravo Slovenca.

Vnajem
Iščem hišo v najem v dobrem stanju, dve do tri sobe, kuhinja in vse pritlikline, z vrhom na periferiji ali v bližini kakega mesta v Sloveniji. — Ponudbe na upravo Slovenca pod št. 7764.

Pouk
Visoka tehniška in kolonial. šola

Početek 15. oktobra inženjerski oddelki 2 in 3 leta, mehanika, elektrotehnika, kemija, industrija, avtomobilizem, trgovina, kolonije. — Istotako tudi pripraven enolet. oddelek Ugodna in cena oskrba. Programi na zahtevo. 51 A Quai d'Amercoeur. Liège (Belgija).

Jesenski tečaj

krojnega risanja in pri krojevanja damskih oblek pri čem 1. 9. t. l. Vpisovanje ušmeno in pismeno. Roza Medved, strokovno izprašana učiteljica. Ljublj., Mestni trg 24.

Dijaki
Dva ali tri dijake sprejme učiteljeva vdova z vsoto oskrbo. V sredini mesta. — Poizve se v upr. Slovenca pod št. 7774.

Dva dijaka
se sprejemata na celo oskrbo. Maribor, Mlinska ulica 31.

Posestva
Vila,
enodruž., podkletena, na periferiji Ljubljane, 4 sobe, kuhinja in pritlikline, se prodaja po zmerni ceni. Naslov se izve pri upravi »Slovenca« pod št. 7600.

Dražbenim potom
se prodaja 1. septembra letos enodruž. zidana hiša z kletjo, hlev, vodnjak, vse z opeko krito, z dobro in zadostno vodo in v prav dobrem stanju ter v najlepši legi v Novi vasi, št. Jurij ob juž. žel., ob okr. cesti, 10 minut od postaje. Cenjeno z dobrim zemljiščem 30.954 D. Ogled je pred narokom dovoljen vsak čas pri oskrbniku M. Šmid, trgovec istotam.

Parcela

lepa, stavbna, na najlepšem prostoru ob Bohinjskem jezeru pri »Zlatoružu«, zraven ceste, na prodaj. Cena po dogovoru. — Poizve se: Lucija Žmitez vulgo Toman, Stara Fužina, Boh. Bistrica.

Vogalna hiša
lepa, enonadstropna, z 10 stanovanji, 2 trg. lokaloma, 2 stavbnimi parcelama, se prodaja radi preselitve za 450.000 Din; najemnina mesečno znaša 5000 Din. — Naslov pove uprava lista v Mariboru.

Prodaja hišo
z gostilno, trafikom, malim vrhom ter leseno gostilniško verando, tik farne cerkve, posebno pripravno za gostilničarja, mesarja ali trgovca. Hiša je zidana, z opeko krita in v dobrem stanju. Cena 60.000 Din z vsem inventarjem ali 50.000 brez inventarja, pri takojšnjem plačilu še nekaj popusta. — Naslov v upravi pod št. 7787.

Razno
Vijoline

kitare, citre, strune in potrebščine kupite najbolje pri M. Musiču. Paviljon za dramskim gledališčem. Prepričajte se!

Pozor!
Slike za legitimacije izvršuje najhitreje in ceneno Franc Kunc, fotograf, Ljubljana, Wolfova ulica.

Jugovičevo

Salvator sirišče
daje v 5 minutah sladk sir za 6 dinarjev. Barve za surovo maslo in za sir 5 Din. Prašek za pravilo masla (surovega masla). 5 Din. Iščejo se preprodajalci. Razpošilja lekarna Jugovič, Novi Sad. Zahtevajte vzorce in pošljite 10 Din v pismu.

Priporočam se
za vsa v mizarsko stroko spadajoča dela, stavbena kakor pohištvena. — Ivan Šemrl na Poljanah, Mešarska cesta št. 4, Ljublj.

Žimnice
(modroce) predelujem po 35 Din in vsa tapetniška dela po najnižjih cenah. Pridem delat tudi na dom. Slavič Franc, tapetnik, Delavnica: Žabjak št. 14.

Objave

Svarilo!
Bivši podzastopnik g. Ivo Povšič, roj. 16. 8. 1903 v Trbovljah, ni več upravičen sprejemati naročila, še manj denar v mojem imenu za tvrdko »Krojač«, zaloga vseh vrst modnih žurnalov. Opozorjati se v Sloveniji posebej na to krojač, čevljarji, šivilje in modistnje, ter se ga naj takoj prijavi policiji ali žandarmeriji, da se mu odvzame legitimacija in kolekcija. Zagreb, 20. 8. 1928. Glavno zastopstvo tvrdke »Krojač«, Zagreb, Selska cesta 204.

Važno za žitne in lesne trgovce!

V Stari Pazovi (Sremska oblast), centru žitne trgovine, v glavni ulici, **hiša** s tremi velikimi skladišči (za 50 vagonov hrane), shrambo za koruzo in kompletno urejeno, popolnoma novo, najmodernejšo **sušilnico** za umetno sušenje koruze (kapaciteta 3—4 vagone) z električnim pogonom. — Žitna trgovina obstoji na tem mestu 35 let, a prav tako je uvedena **LESNA TRGOVINA**. Vprašanja na **ŠTEDIONICO, STARA PAZOVA**.

Nas iskrenoljubljani sinček

FEDOR

nas je v nežni njegovi starosti pet mesecev zapustil za vedno. Pogreb se vrši na Brdo dne 22. t. m. ob 17. Prosimo tihega sožalja. Ljubljana—Brdo, dne 21. avgusta 1928.

Ruša in Gilbert Zupančič.

Pogrebni zavod Iv. Gajšek, Vodmat-Ljubljana.

Zahvala Za izraze odkritosrčnega sočutja, ki smo jih prejeli pismeno ali ki so nam bili izrečeni osebno ob priložnosti prebride izgube naše nadvse ljubljene, draže mamice, stare mamice, prababice in tete, gospe **Viktorije Haring roj. Blažič** kakor tudi za poklonjene prekrasne vence in cvetje in za spremstvo na njeni zadnji poti, se tem potom vsem najpriščneje zahvalujemo. — Posebno nas veže dolžnost zahvaliti se preč. duhovščini, čč. sestram in gojenkam »Josefinuma« za spremstvo ter pevskega društva »Krkovo-Trnovo« za ganljivo petje. Sv. maša zadušnica bo v soboto, dne 25. avgusta 1928 ob 8 zjutraj v stolnici. V Ljubljani, dne 21. avgusta 1928.

Zalujoča rodbina **HARINGOVA**.

Tvrška A. VOLK

Ljubljana, Resljeva cesta 24
nudi najceneje vse vrste pšenice moko in druge mivske izdelke. **Zahtevajte cenik!**

POZOR!
p. n. graditelji novih vil in hiš! Kdor hoče imeti lep in solidno izdelan štedilnik, naj ga naroči pri domači tvrdki **Franc Kosmač**, Jeranova ulica 5, Ljubljana. Splošno ključavničarstvo. Delo solidno! Cene konkurenčne!

Volna in bombaž
za strojno pletenje in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri **PRELOGU, LJUBLJANA** Stari trg 12 - Zidovska 4.

Drva
bukove in hrastove odpadke od parketov, dostavljamo po nizki ceni na dom parna žaga **V. SCAGNETTI** v Ljubljani, za gorenjskim kolodvorom.

REKLAMA v SLOVENCU najuspešnejša!

uradnika

ki bi opravljali gospodarstvo in obavljali slovensko, srbohrvaško in nemško korespondenco. — Ponudbe je poslati na upravništvo »Slovenca« pod značko »Popolna zanesljivost« št. 7741.

Lesno volno

dobavlja Barzel k. d., Zagreb, Ulica Veneslavca Novaka 10. Telefon 3250. Stalna velika zaloga lesne volne.

Cudovito nizke cene! Izbira velika! Dvokolesa nova od Din 1000.— naprej. Sivalni stroji od Din 1400.— naprej. Otroški vozički od Din 240.— naprej. Motorji prav poceni. Pred nakupom si oglejte zalogo. — Prodaja na obroke — Ceniki franko. „TRIBUNA“, F. B. L. Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

V globoki žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naš predobri soprog, oče, stari oče in tast, gospod **Ivan Pipan** posestnik dne 21. avgusta po daljšem trpljenju, previden s tolažili svete vere, v starosti 77 let, mirno preminul. Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v sredo dne 22. avgusta 1928 ob 5. uri pop. iz Stare poti 2, na pokopališče k Sv. Križu. V Ljubljani, dne 21. avgusta 1928.

Zalujochi rodbini: **PIPAN - RAMOVŠ**.

Brez posebnega naznanila, Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.